

LLEI ANDALUSA D'EDUCACIÓ

Montserrat Nadal,
coordinador de Pissarra

Com s'ha aplicat? Què ha implicat? Quins han estat els seus beneficis i/o inconvenients?

La ponent comentà que, en una compareixença del sindicat USTEA al Parlament andalús, havien fet una comparativa dels dos darrers pressupostos d'Educació de la Comunitat autònoma, que havien estat elaborats per part del Partit Socialista, com a força

majoritària. Purificación Sánchez esmentà que en els pressupostos de l'any passat la partida d'Educació s'apujava un 1,75%, un fet que es va vendre per part del Govern com "un gran assoliment".

També comentà que Andalusia era la tercera Comunitat autònoma més endeutada de

l'Estat, per darrera de Madrid i del País Valencià, amb una pèrdua d'un 7,3% d'empleats públics: un total de 16.500

llocs de feina en els sectors de sanitat i educació. En el cas concret de l'ensenyament públic, s'havien elimi-

DIJOUS 5 DE NOVEMBRE, A LES 19 H.

CONFERÈNCIA

Purificación Sánchez.

Llicenciada en Filologia Hispànica. Forma part del Secretariat Federal d'USTEA. Col·laboradora de l'Aula per la Recuperació de la Memòria Històrica de l'Ajuntament de Sevilla.

Investigadora de la repressió soferta per les dones andalusses des dels tribunals militars, entre 1936 i 1958.

Premi Andalusia de Memòria Històrica en 2010.

LLEI ANDALUSA D'EDUCACIÓ. QUINS HAN ESTAT ELS SEUS BENEFICIS I/O INCONVENIENTS?

escola de formació
i viatges didàctics

Presenta: Gabriel Caldentey Ramos

CICLE L'ESCOLA QUE VOLEM
Educació pública: qualitat i compromís

nat 4.502 places de professorat interí, mitjançant una via que ella considerarà “dubtosa”, a través del concurs de trasllats. A tot això calia afegir-hi que, d'ençà l'any 2010, la pèrdua salarial acumulada en el món educatiu, segons dades objectives, es trobava entre un 25 i un 30%.

Parlant d'una manera més concreta dels Pressupostos d'Educació de l'any 2014, que foren presentats tant per part del PSOE com d'Izquierda Unida com els de la “recuperació”, Purificación Sánchez esmentà alguns aspectes preocupants:

- Es consolidava una realitat que rep el nom de “finançament diversificat”; això és la participació d'entitats privades, suposadament sense afany de lucre, en el camp de l'Educació i de la Cultura. La ponent posà en dubte que fossin associacions sense afany de lucre, ja que entre elles, per exemple, hi apareix la Fundació del Banco de Santander.
- Es dona una ampliació generalitzada dels concerts educatius.
- S'opta per una ocupació precària dels empleats públics, en permetre que en el nomenament del personal interí i substitut de Sanitat i d'Educació es fixin horaris inferiors a allò que pertoca amb caràcter general, amb la corresponent reducció de sou.

USTEA considerarà que els Pressupostos elaborats, en comptes de “pal·liar els efectes de les retallades” com es deia des del Govern, mantenen les mesures de retalls una vegada més a costa dels empleats públics.

La Ley de Educación de Andalucía (LEA) va ser la prime-

ra llei que es va fer per a regular l'educació a Andalusia i per a adaptar-la a la normativa sorgida de la Llei Orgànica d'Educació (LOE). Està en vigor des de l'any 2007 i aquestes són, segons la ponent, les línies principals de la seva política educativa:

* Un gran perjudici per a les condicions laborals del professorat, que ha patit una reducció de 4.500 llocs de feina a causa de les retallades.

* Una considerable pèrdua del sou dels treballadors de l'ensenyament, per damunt dels companys i companyes de la resta de l'Estat, ja que a la Comunitat autònoma andalusa encara no han recuperat cap percentatge de la paga extra suprimida el mes de desembre de 2012 i, a més, els anys 2013 i 2014 no han cobrat el tram autonòmic de les pagues extraordinàries.

* Des de l'any 2010, amb l'excusa de la crisi i les retallades, el professorat andalús ha estat fent feina per damunt de les 25 hores que marca la llei, fins que la Consejería ha hagut de rectificar a causa, entre d'altres, d'una demanda d'USTEA. I és que durant una sèrie d'anys els docents d'Andalusia han treballat amb uns horaris il·legals.

* També des de l'any 2010 hi ha a Andalusia el que s'anomena “complement de productivitat”, d'actualitat amb les declaracions de José Antonio Marina i el seu Llibre Blanc del professorat, que separa els mestres bons i els dolents. Aquest complement formava part d'un Pla de qualitat que establia tot un sistema de retribucions dels docents d'acord amb els objectius que s'assolien. Purificación Sánchez comentà que no havia servit per a res més que per a llançar molts diners als fons, que era un procediment molt opac i que només havia portat divisió dins els claustres i la creació de xarxes clientelars.

* La Junta d'Andalusia du a terme contractes de personal laboral amb el personal docent, que cobren uns 600 euros, i als quals se'ls paga en funció de les hores de feina que han de fer. És legal, però suposa la introducció dels “minijobs” en el món educatiu i és una passa més en la consolidació de la precarietat entre els empleats públics.

* Pel que fa a les substitucions, a Andalusia es va més enllà del que prescriu el Reial Decret del ministre Wert de l'any 2012 i la persona substituïda pot trigar 15 o 20 dies a

arribar a l'escola, ja que als centres escolars se'ls dota de cupos d'hores, - per exemple 1.000 hores anuals-, que els equips directius han de gestionar al llarg de tot l'any sense excedir-se del total d'hores que tenen assignat. Aquest és, a més, un dels apartats que es valoren a l'hora d'avaluar la tasca de les directives, fet que suposa que no s'arrisquin gaire a esgotar el nombre disponible d'hores.

Des de l'any 2010 hi ha a Andalusia el que s'anomena “complement de productivitat”

* La creació de guetos escolars. Encara que pugui sonar una mica fort, la ponent comentà que, en un context de deteriorament pressupostari, professional i laboral, la posada en marxa de l'ensenyament bilingüe, per exemple, havia suposat un increment de les desigualtats entre l'alumnat, al qual solien accedir els nins i joves amb més èxit escolar i amb més suport per part de les seves famílies, amb un augment de la fractura social.

* Una organització i gestió dels centres piramidal. Amb la LEA, els integrants dels òrgans de coordinació pedagògica, com els caps de departament, d'àrees i responsables de les tutories, són designats a dit pel director o directora que, a més, sol disposar d'una "guàrdia pretoriana" que l'envolta. La ponent comentà, mig de bromes, que "després de 35 anys de feina, ara a la feina tenc dos caps de govern més". Mentre per una banda es diu que l'escola ha d'educar en els valors democràtics, el seu sistema de gestió és cada vegada més jerarquitzat i autoritari. I tot això gràcies a una llei d'un Govern socialista...

* L'abandonament de la formació professional. A una de les Comunitats autònomes amb xifres més elevades d'atur, la LEA va posar en marxa una fórmula coneguda amb el nom de "FP en alternança", un nou gueto en el qual se subscriuen acords amb les empreses que disposen d'alumnat en pràctiques que es converteix en mà d'obra de franc, ni tan sols barata.

* La creació de les agències educatives. Purificación Sánchez parlà de dues enti-

tats d'aquesta casta: per una banda, l'Agència d'Avaluació Educativa, famosa per ser responsable d'elaborar les proves de diagnòstic a secundària i a primària, amb l'establiment dels rànquings entre els centres. La ponent preferí anomenar-la "Agència d'Inculpació", ja que carrega damunt el professorat totes les mancances del sistema educatiu andalús.

L'altre ens a tenir en compte és l'Agència per a la Formació, segons la conferenciant la gran procuradora de treball precari en els serveis educatius complementaris, com són les aules matineres, els menjadors escolars, el transport o les activitats extraescolars. Tot això amb la LEA funciona a base de subcontractes amb empreses que no tenen res a veure amb el món educatiu.

* La formació per al professorat està al servei, des de fa un grapat d'anys a Andalusia, de l'acceptació dels plans i dels programes que la Consejería posa en marxa, al dictat de les seves consignes i dels mantres que des de l'Administració es difonen. Això ha donat peu, segons la ponent, a l'acumulació de plans i programes, a una po-

lítica de propaganda per part del Govern, a la incertesa expressada pel professorat que no sap a quants programes està apuntat.

En una segona part de la seva intervenció, Purificación Sánchez explicà als assistents els motius pels quals el seu sindicat USTEA, juntament amb la Confederació d'STEs, s'havia oposat en el seu moment als primers esborranys de la futura LOMCE:

* Perquè és una llei que consagra el sistema educatiu dual, amb el desviament de doblers públics cap a empreses privades. En aquest sentit, Sánchez recordà que l'Estatut d'Autonomia d'Andalusia considera l'escola concertada com a "subsidiària" de la pública. Amb la consolidació de la doble xarxa i la manca de recursos que pateixen els centres públics, ens trobam amb un model escolar i una educació no superadora de les desigualtats.

* Perquè és una llei que ha estat imposada sense cap tipus de debat, sense haver fet un diagnòstic previ de la realitat escolar de l'Estat i, sobretot, perquè s'ha emprat a Andalusia com a excusa per a justificar les retallades.

* Perquè és una llei segregadora, que classifica els alumnes en un moment massa primerenc de la seva etapa escolar, tot convertint l'ensenyament en una carrera d'obstacles, amb una minva important dels recursos per a l'atenció a la diversitat. En aquest sentit, la ponent comentà que, segons dades de la pròpia Consejería de Educación, un 62% d'alumnes que feien FP Bàsica no l'haurien d'estar cursant, perquè els hi havien desviat massa d'hora.

* Perquè és una llei l'únic objectiu de la qual són els resultats i el conseqüent establiment de rànquings entre les escoles i els instituts. A més, únicament es mesuren els resultats i no els processos d'aprenentatge, cosa que converteix aquest fet en una pretensió delirant del ministre Wert i de tots els que recolzen la LOMCE.

* Perquè és una llei que aporta noves i velles fórmules de privatització, amb la pràctica cada cop més estesa de l'externalització dels serveis educatius complementaris, com els menjadors escolars. En relació a aquesta qüestió, Purificación Sánchez comentà que hi ha 20.000 nins en situació de risc.

* Perquè és una llei recentralitzadora, que fa un ús pervers d'una falsa autonomia dels centres, tal com hem pogut veure en el cas andalús amb la imposició de les 25 hores lectives al professorat, en què tot s'ha justificat sota l'empara de la "necessitat del servei".

* Perquè és una llei feta contra el professorat i contra les famílies, que carrega damunt les esquenes dels docents les culpes d'uns mals resultats a les proves PISA. A més, la Comunitat autònoma s'ha plegat per complet i d'una manera entusiasta als dictats de l'OCDE i als objectius de convergència de la Unió Europea de l'any 2020, i han convertit l'educació en una eina al servei dels mercats.

* Perquè és una llei que el Govern andalús ha fet servir com a excusa per a la imposició de les retallades, ja que ha permès obrir encara més les portes als aspectes més indesitjables del neoliberalisme i al concepte més funest de l'escola mercantilista. ■

